

Uveïtis

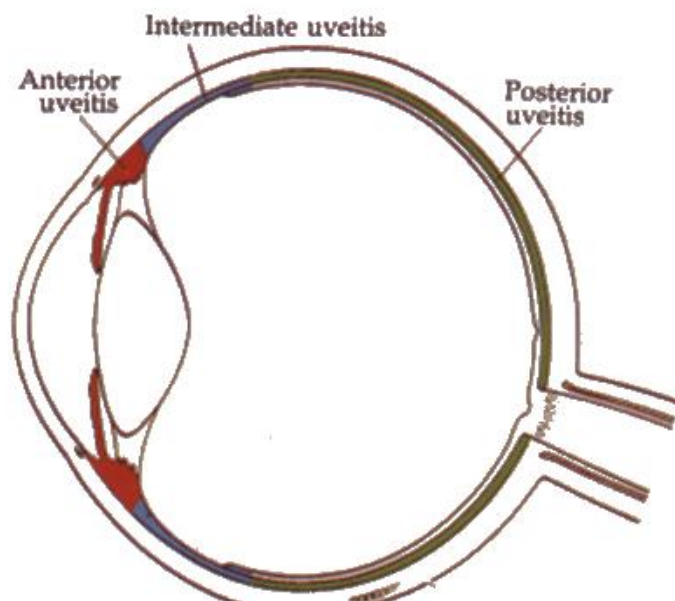
Ontsteking van de binnenzijde van het oog

Inleiding

De oogarts heeft bij u uveïtis vastgesteld. In deze folder leest u meer over deze ziekte en de behandeling ervan. Omdat uveïtis een verzamelnaam is voor alle inwendige oogontstekingen, is de uitleg algemeen gehouden. Dit betekent dat niet alle opmerkingen in deze folder voor alle uveïtis-patiënten gelden.

Wat is uveïtis?

Uveïtis is een ontsteking van de binnenkant van het oog, met name het vaatvlies. Uveïtis-patiënten klagen vaak over een vermindering van het gezichtsvermogen van één of beide ogen. Ze zien wazig, hebben last van zwarte vlekjes of slierten in het beeld. Een aantal patiënten kan het licht niet goed verdragen; soms is het oog pijnlijk en rood. Uveïtis kan heel plotseling beginnen met een pijnlijk, rood oog of met zeer geleidelijk waziger zien. Het kan in één oog voorkomen of afwisselend in één van beide ogen, of in beide ogen tegelijkertijd.

Figuur 1. De vormen van Uveïtis

Verschillende vormen van uveïtis

Uveïtis wordt ingedeeld in drie vormen, afhankelijk van de plaats in het oog waar de ontsteking het hevigst is. Deze vormen zijn:

- uveïtis anterior (aan de voorkant)
- uveïtis intermedia (midden in)
- uveïtis posterior (aan de achterkant)

In figuur 1 kunt u de plekken van de verschillende vormen zien.

Soms is het onderscheid niet goed mogelijk. Er kan ook sprake zijn van een ontsteking in het hele oog (panuveïtis). De gemaakte indeling is van belang voor de behandelingen, omdat de verschillende vormen van uveïtis een verschillend verloop hebben. Bij een uveïtis kunnen de aangrenzende lagen, zoals het netvlies en de harde oogrok, soms ook betrokken zijn bij de ontsteking.

Diagnose

Met een normaal oogheelkundig onderzoek kan de oogarts vaststellen of er sprake is van uveïtis. Bij dit onderzoek zullen de pupillen met oogdruppels verwijd worden. Dit geeft tijdelijk een wat wazig zicht. Het is vaak niet mogelijk bij dit eerste onderzoek vast te stellen wat de oorzaak is. Daarvoor is verder onderzoek nodig.

Verder onderzoek

Dit onderzoek kan bestaan uit bloedonderzoek, urineonderzoek en röntgenfoto's. Soms wordt ook uw oogvocht onderzocht. Het vocht wordt dan onder plaatselijke verdoving met een kleine naald uit uw oog gehaald. Wanneer dit gebeurt, krijgt u tijdelijk een oogverband.

Oorzaak

Uveïtis maakt in veel gevallen deel uit van een algemeen ziekteproces. Uw oogontsteking is daar dan een onderdeel van. Om deze reden kan de oogarts u verwijzen naar een andere specialist voor verder onderzoek of (mede)behandeling, bijvoorbeeld een internist of reumatoloog. Ondanks uitgebreid onderzoek wordt vaak geen oorzaak gevonden.

Verloop

Alle vormen van uveïtis kunnen leiden tot een tijdelijke of blijvende vermindering van uw gezichtsvermogen. Uveïtis kan zeer wisselend verlopen. Het kan eenmalig optreden, maar ook langdurig aanwezig zijn; met afwisselend rustige perioden en perioden waarin de ontsteking toeneemt. De ontsteking kan verschillende delen van het oog beschadigen. Als gevolg van uveïtis of de behandeling daarvan komen andere oogproblemen vaker voor zoals:

- afwijkingen aan het hoornvlies;
- staar (cataract);
- verhoogde oogbeldruk (glaucoom);
- netvliesschade.

Behandeling

De behandeling is vooral gericht op het voorkomen van (blijvende) schade aan uw oog. Uveïtis wordt meestal met ontstekingsremmende middelen behandeld. Bij een bekende oorzaak kan een doelgerichte therapie worden voorgeschreven. Corticosteroïden, zoals Prednison, zijn effectieve ontstekingsremmende medicijnen die bij uveïtis-patiënten in verschillende sterktes en verschillende vormen (oogdruppels, tabletten of injecties) worden toegepast. De toedieningsvorm hangt af van de plaats van de ontsteking. De voordelen van het gebruik van corticosteroïden worden afgewogen tegen de mogelijke bijwerkingen.

Bij ernstiger vormen van uveïtis, moet soms systemische medicatie (tabletten, capsules of injecties) gegeven worden, bijvoorbeeld Prednison, cyclosporine, methotrexaat, azathioprine of nieuwere middelen (biologicals). Bij een bekende oorzaak kan een doelgerichte therapie voorgeschreven worden. In ernstige gevallen is het soms ook nodig een oogoperatie te verrichten.

Waarschuwing: stop niet met uw medicijnen

Het is niet wenselijk uw behandeling plotseling te stoppen. Hierdoor kan de ontsteking toenemen. Overleg in geval van bijwerkingen altijd eerst met uw oogarts. Uw oogarts zal in overleg met u kijken wat de beste vervolgstap is.

Bijwerkingen corticosteroïden

In de druppelvorm, zoals meestal toegepast in de oogheelkunde, zijn de meest voorkomende bijwerkingen:

- verhoging van de oogboldruk; de verhoging van de oogboldruk is meestal van tijdelijke aard en met medicijnen te verlagen.
- staar (bij langdurig gebruik); mocht staar onverhoopt ontstaan, dan is deze tegenwoordig goed operatief te behandelen.

Bijwerkingen oogdruppels

Andere medicijnen die worden voorgeschreven zijn pupilverwijdende oogdruppels. Deze voorkomen verkleefing van de pupil met de lens en verlichten de pijn. Een hinderlijke bijwerking van pupilverwijdende druppels kan zijn dat het dichtbij zien wordt bemoeilijkt. Bij langdurig gebruik kan een goedkope (tijdelijke) leesbril een oplossing vormen.

Controle

Om bij langdurige uveïtis complicaties tijdig op te sporen en te behandelen is regelmatige controle noodzakelijk. Tijdens deze controles is overleg tussen patiënt en oogarts over de behandeling van belang.

Verpleegkundig spreekuur

Binnen de polikliniek Oogheelkunde van het UMCG willen we de patiënt met een uveïtis graag goede begeleiding bieden. Met dit doel is er een verpleegkundig spreekuur opgezet. Wanneer u vragen hebt over het gebruik van uw voorgeschreven medicijnen, moeilijkheden waar u in het dagelijks leven tegen aanloopt, of gewoon behoefte hebt aan een luisterend oor dan kunt u terecht op dinsdag tijdens het inloopsprek uur bij de verpleegkundige van de polikliniek. De technisch oogheekundig assistent, arts-assistent, physician assistant en oogarts kunnen u doorverwijzen. U mag ook zelf langskomen bij de verpleegpost.

Vragen

Eventuele vragen kunt u stellen aan uw oogarts of aan de verpleegkundige. Voor telefoon nummers kijkt u bij 'route en contact' op de website.

Website

Voor meer informatie kunt u kijken op www.oogheekundeumcg.nl

Algemene informatie

Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met de Contactgroep Uveïtis.

Website: www.uveitis.nl

De inhoud van deze folder is ontleend aan de site van Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG).